Beszámoló az Eötvös 100 projekt teljesítéséről

Megvalósító: **Magyar Optikai Művek Emlékalapítvány**
2019

Szakmai beszámoló

A Magyar Optika Művek, mely egykoron világviszonylatban is a legjelentősebb finommechanikai-optikai vállalatok közé tartozott, története során meghatározó szerepet töltött be több különleges típusú, egyedi műszer fejlesztésében és gyártásában. Ennek egyik ékes bizonyítéka az Eötvös-ingák előállításához és elterjesztéséhez való hozzájárulása. A vállalat alapítója, Süss Nándor közreműködésével készültek a tizenkilencedik század utolsó éveiben az első darabok és kisebb-nagyobb megszakításokkal egészen a múlt század ötvenes éveinek elejéig gyártották viszonylag jelentős darabszámban az Eötvös-ingákat. Eötvös Loránd számára a Süss Nándor által addigra felhalmozott technológiai tudás egyértelművé tette, hogy elképzelései megvalósítására alkalmas, különleges műszer elkészítésére egyedül ő és vállalata alkalmas. A későbbi sikerek meglátása helyességét igazolták. Ahogy később Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez írt levelében írta: „Én részemről egész nyíltsággal jelenthetem ki, hogy ami keveset tudományos kutatásaim során elértem, azt Süss segítsége nélkül aligha értem volna el."

A Magyar Optika Művek Emlékalapítvány, mely elsődleges célja szervezni és bemutatni az egykori gyár történetével foglalkozó kiadványokon, konferenciákon és kiállításokon keresztül a magyar ipartörténet e jelentős fejezetét, felkutatni a gyárral kapcsolatos tárgyi emlékeket, megismertetni az érdeklődőkkel az ott kifejlesztett technikák továbbfejlesztése során létrejött új eredményeket, termékeket és gondoskodni a gyár alapítójának, Süss Nándor emlékének ápolásáról.

A vállalatnak és Süss Nándornak az Eötvös-ingák előállításában betöltött szerepe okán kapcsolódott be a Magyar Optika Művek Emlékalapítvány a báró Eötvös Loránd halálának 100. évfordulója alkalmából meghirdetett eseménysorozat rendezvényeibe.

2019. szeptember 21-én, Eötvös Loránd halálának századik évfordulóján a Magyar Optikai Művek Emlékalapítvány emlékkonferenciát szervezett, melynek keretében a Magyar Tudományos Akadémia, az Eötvös 100 Koordinációs Testület, Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzata és a Magyar Optikai Művek Emlékalapítvány képviselői koszorút helyeztek el az emlékfalnál. A megemlékezésen Imre László, a Magyar Optikai Művek Emlékalapítvány kuratóriumi elnöke, Szarka László, az Eötvös 100 koordinációs testület képviselője és a régi MOM-dolgozók nevében Szántó Tamás méltatta Eötvös Loránd és Süss Nándor több évtizeden keresztül folytatott együttműködésének máig ható eredményeit.

A koszorúzást követő emlékkonferencia keretén belül mutatták be a Magyar Optikai Művek Emlékalapítvány kiadásában megjelentetett *„Eötvös-ingák – geofizikai-geodéziai műszerfejlesztés és innováció a Magyar Optikai Műveknél"* című emlékkötetet, melyből az érdeklődők megismerhetik az Eötvös-ingákat előállító vállalat történetét és alapítója életét, hatását a későbbi műszerfejlesztésekre, hagyománya legfontosabb folytatóit, illetve az Eötvös-ingák mai szerepét, elsősorban a felsőoktatásban. Külön érdekesség, hogy az évforduló

egybeesik a vállalat története szempontjából jelentős Magyar Optikai Művek név 1939-es felvételével.

Az emlékkötet megtekinthető a MTA Könyvtár és Információs Központ Repozitóriumában. Az emlékkonferenciáról beszámoló jelent meg az alapítvány honlapján, tájékoztatott a Hegyvidék Televízió, illetve az alkalomról és a könyvbemutatóról több sajtóközlemény is megjelent.

http://real-eod.mtak.hu/8228/
https://mombudapest.hu/nosztalgiaest-2019/
https://youtu.be/4N3zjpkpNlE

Sajtómegjelenés

[1] Földváry Gergely: Nyolcvanéves a MOM márkanév, *Hegyvidék*, 2019. 11. 14.
[2] Antal Ákos: Kettős ünnep a MOM Emlékalapítványnál, *Optikai Magazin*, 23. évf. 4. sz. (2019) 20-21. o.

Fényképdokumentáció

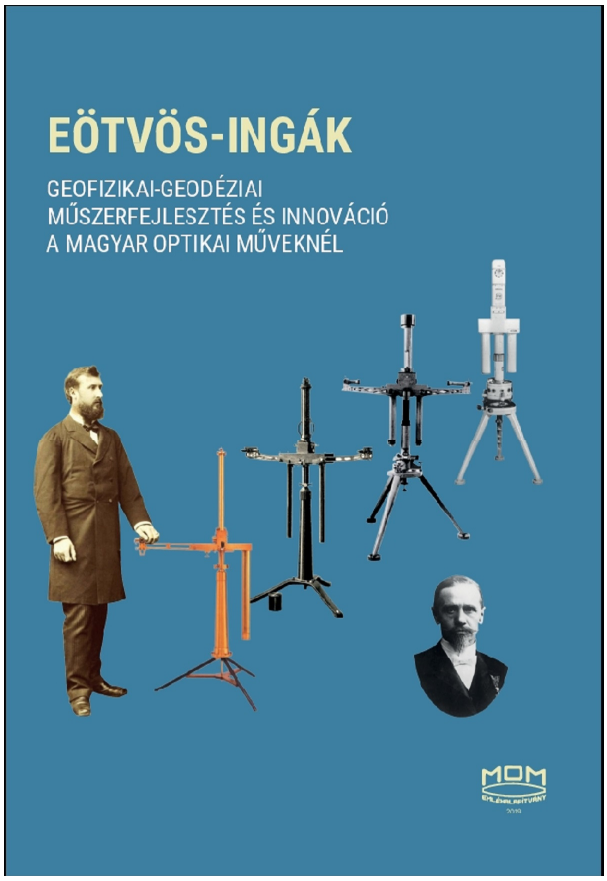

1. ábra *A Magyar Optikai Művek Emlékalapítvány által megjelentetett „Eötvös-ingák” című emlékkötet címlapja*

2. ábra *Kötetlen beszélgetés 2019. szeptember 21-én a könyvbemutató és emlékkonferencia után*

3. ábra *Szarka László beszédet mond a MOM Falnál 2019. szeptember 21-én*

4. ábra *A MOM Falnál tartott koszorúzás résztvevői 2019. szeptember 21-én*